

DE TAAALKANJERS SPELLING

DE TAALKANJERS SPELLING

Leerjaar 6 – D-deel
Spellingboek

Ontwerp omslag: Studio ZWAM

Ontwerp binnenwerk: Bananas

Opmaak binnenwerk: PPMP Prepress

Tekeningen: 3Link, Jan Werkt - www.janwerkt.be, Luc Vincent, Sarah Wouters

Illustratieverantwoording: © [_panya_](#) - Fotolia.com, © [12ee12](#) - Fotolia.com, © [Al](#) - Fotolia.com, © [alexlmx](#) - Fotolia.com, © [allensima](#) - Fotolia.com, © [Andrea](#) - Fotolia.com, © [Александр Беспалый](#) - Fotolia.com, © [BillionPhotos.com](#) - Fotolia.com, © [bogonet](#) - Fotolia.com, © [cevahir87](#) - Fotolia.com, © [cgdeaw](#) - Fotolia.com, © [DenisProduction.com](#) - Fotolia.com, © [Dmitry Vereshchagin](#) - Fotolia.com, © [elenaed](#) - Fotolia.com, © [Elnur](#) - Fotolia.com, © [ExQuisine](#) - Fotolia.com, © [fabiomax](#) - Fotolia.com, © [fotoa-telie](#) - Fotolia.com, © [goir](#) - Fotolia.com, © [highwaystarz](#) - Fotolia.com, © [icarmen13](#) - Fotolia.com, © [JackF](#) - Fotolia.com, © [kenmind](#) - Fotolia.com, © [kitsananan Kuna](#) - Fotolia.com, © [kudosstudio](#) - Fotolia.com, © [Ljupco Smokovski](#) - Fotolia.com, © [mehmetbuma](#) - Fotolia.com, © [Michael Stifter](#) - Fotolia.com, © [Monkey Business](#) - Fotolia.com, © [MR](#) - Fotolia.com, © [nadisja](#) - Fotolia.com, © [niroworld](#) - Fotolia.com, © [nukies1234](#) - Fotolia.com, © [ohmega1982](#) - Fotolia.com, © [Oleksandr Moroz](#) - Fotolia.com, © [Pakhnyushchyy](#) - Fotolia.com, © [pandavector](#) - Fotolia.com, © [Pete](#) - Fotolia.com, © [pict rider](#) - Fotolia.com, © [Pro3DArt](#) - Fotolia.com, © [reneberger123](#) - Fotolia.com, © [Riccardo Piccinini](#) - Fotolia.com, © [Salih](#) - Fotolia.com, © [scalaphotography](#) - Fotolia.com, © [sdecoret](#) - Fotolia.com, © [siraanamwong](#) - Fotolia.com, © [sirius_star](#) - Fotolia.com, © [Soru Epotok](#) - Fotolia.com, © [Tarik GOK](#) - Fotolia.com, © [terex](#) - Fotolia.com, © [terovesalainen](#) - Fotolia.com, © [Timmary](#) - Fotolia.com, © [underworld](#) - Fotolia.com, © [unknownshree](#) - Fotolia.com, © [Yogesh](#) - Fotolia.com

NUR 191

© Plantyn nv, België

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever. Uitgeverij Plantyn heeft alle redelijke inspanningen geleverd om de houders van intellectuele rechten op het materiaal dat in dit leermiddel wordt gebruikt, te identificeren, te contacteren en te honoreren. Mocht u ondanks de zorg die daaraan is besteed, van oordeel zijn toch rechten op dit materiaal te kunnen laten gelden, dan kunt u contact opnemen met uitgeverij Plantyn.

Thema 7

Hola! Djambo! Salaam!

Dit kan ik al!

- Ik kan een apostrof en een trema gebruiken bij het schrijven van meervouden.
- Ik kan een koppelteken gebruiken bij het schrijven van plaatsnamen.

Deze les gaat over ...

1 Verdwaald

- Zoek de drie woorden in het doolhof.
- Begin telkens bij het pijltje.

									↓			
g	o	f	t	y	r	e	c	t	a	m	z	
g	l	k	b	s	f	n	e	e	p	o	e	
p	i	i	k	f	k	e	o	t	g	s	h	
i	a	e	l	t	e	b	l	o	r	t	o	
c	p	p	q	c	o	r	b	f	c	f	x	
→	k	o	p	v	e	n	i	v	b	p	r	q
k	s	c	u	m	g	t	r	t	a	a	o	
f	t	t	z	j	t	n	e	p	m	e	u	
s	r	h	p	y	w	q	a	u	r	r	t	←
u	o	h	z	m	l	w	v	g	q	j	i	
e	f	c	r	d	e	n	x	h	g	a	e	

- Schrijf de gevonden woorden op.

trema _____ koppelteken _____ apostrof _____

Het gebruik van woordtekens

• De apostrof

als weglatingsteken	bij meervouden van woorden die eindigen op a, i, o, u of y bij verkleinwoorden van woorden die eindigen op y	bij afkortingen met een achtervoegsel
<u>Voorbeelden:</u> 's morgens, m'n boek	<u>Voorbeelden:</u> auto's, baby's, baby'tje	<u>Voorbeelden:</u> sms'je, tv'tje

• Het trema

bij meervouden van woorden op ee of ie	bij voltooide deelwoorden van werkwoorden die beginnen met e, i of u (als u uitgesproken)	om een verkeerde uitspraak te voorkomen
<u>Voorbeelden:</u> feeën, knieën	<u>Voorbeelden:</u> beëindigd, geïllustreerd, geüpload	<u>Voorbeelden:</u> hygiëne, reliëf, Italië

• Het koppelteken

bij plaatsnamen	bij afleidingen van plaatsnamen	bij samenstellingen
<u>Voorbeelden:</u> West-Vlaanderen, Oost-Duitsland	<u>Voorbeelden:</u> West-Vlaamse, Oost-Duitse	<u>Voorbeelden:</u> Sint-Romboutstoren, jan-van-gent

Aan de slag!

2

Allemaal stipjes

- Schrijf bij elke omschrijving het passende woord uit het kader.

het quotiënt – Italië – kopiëren – skiën – België – de egoïst – de reünie

Persoon die alleen aan zichzelf denkt

de egoïst

Zuiders land in de vorm van een laars

Italië

Wintersport

skiën

Iets overschrijven

kopiëren

Het land waarvan Brussel de hoofdstad is

België

Samenkomst tussen mensen die elkaar een tijd niet zagen

de reünie

Het resultaat van een deling

het quotiënt

3 Fantastisch alfabetisch

6

- Rangschik de woorden alfabetisch.

koloniën – knieën – Italië – industriële – neuriën – officiële – maïs

industriële – Italië – knieën – koloniën – maïs – neuriën – officiële

quotiënt – Noord-Amerika – Sint-Michiels – poriën – hygiëne – feeën – poëzie

feeën – hygiëne – Noord-Amerika – poëzie – poriën – quotiënt – Sint-Michiels

's morgens – 's middags – 's avonds – 's nachts

's avonds – 's middags – 's morgens – 's nachts

4 Delen mag!

- Lees de woorden.
- Schrijf de woorden over.
- Plaats een trema waar nodig.

financieel financieel

mais maïs

geantwoord geantwoord

beeindigd beëindigd

geerfd geërfd

patient patiënt

hygiene hygiëne

skien skiën

geopereerd geopereerd

tweeëndertig tweeëndertig

egoïst egoïst

geordend geordend

- Kies twee woorden uit.
- Schrijf met elk van die woorden een goede zin.

1 eigen antwoord

2

5

De vlaggen wapperen

- Zoek de vlag op in een atlas of op internet.
- Schrijf de naam van het land met deze vlag.

Tip!

De landen hebben allemaal een trema of koppelteken in hun naam.

Brazilië

Zuid-Afrika

Israël

Groot-Brittannië

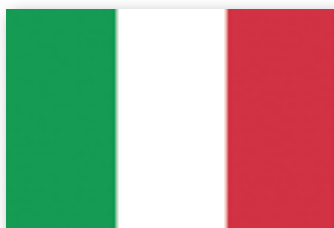
Nieuw-Zeeland

Australië

België

Italië

Zuid-Korea

Flits!

- Luister goed.
- Schrijf de zinnen goed op.

1 Terwijl de verpleegster de patiënt verzorgt, heeft ze aandacht voor hygiëne.

---

2 Zuid-Italië is bekend om zijn heerlijke pasta's.

---

3 De kleuterjuf las een stukje poëzie voor aan de kinderen.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde woordtekens juist gebruiken.

Dit kan ik al!

- Ik gebruik afkortingen in het dagelijks leven.

Deze les gaat over ...

1 Kort en duidelijk?

- Kleur de afkortingen in de sms-berichten.

Kom **z.s.m.** naar de caravan!

Breng **a.u.b.** 100 **g** kaas mee.

BV op **tv**!

Cursus **EHBO** **a.s.** maandag.

- Schrijf de sms-berichten voluit.

Kom zo snel mogelijk naar de caravan!

Breng alstublieft 100 gram kaas mee.

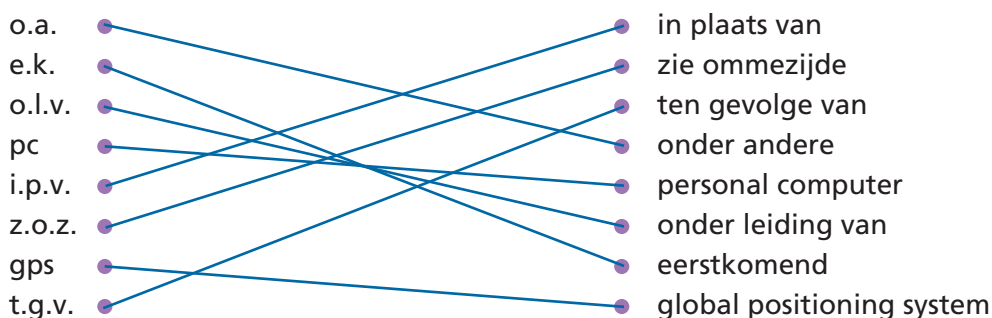
Bekende Vlaming op televisie!

Cursus eerste hulp bij ongevallen aanstaande maandag.

Aan de slag!

2 Wij horen bij elkaar

- Verbind elke afkorting met de bijbehorende betekenis.

3 Kortweg Unicef

- Lees de tekst.
- Markeer alle afkortingen.

Unicef is een organisatie die kinderen over de hele wereld helpt. Hun medewerkers komen op voor de rechten van het kind. Ze zorgen **o.a.** voor onderwijs en zorg. Ze voeren ook actie **m.b.t.** kinderarbeid over de hele wereld. **D.w.z.** dat ze gaan helpen daar waar kinderen al aan het werk zijn, maar ook dat ze proberen om kinderarbeid te voorkomen op plaatsen waar het nog niet aan de orde is. Een aantal taken van **Unicef** zijn **o.m.** de zorg voor opvang van kleine kinderen, voorlichting, wetgeving en beleid. Dergelijke organisaties zijn heel belangrijk voor kinderen in de hele wereld.

- Schrijf de afkortingen daarna voluit.

Tip!

Je mag een woordenboek of online woordenlijst gebruiken.

afkorting

Unicef

o.a.

m.b.t.

d.w.z.

o.m.

betekenis

United Nations International Children's Emergency Fund

onder andere

met betrekking tot

dat wil zeggen

onder meer

4 Z.s.m. invullen a.u.b.!

- Noteer de vetgedrukte woorden als afkorting.

Liefdadigheidswerk in de kijker

Mevrouw Snoeckx bakt lekkere wafels **ten voordele van** de Cliniclowns. 's Ochtends vroeg begint ze al aan haar werk. Eerst haalt ze haar bestelling op in de supermarkt. Ze bestelde **onder andere** 25 kilogram bloem en 30 liter melk. **Dat wil zeggen** ... veel wafels! **Aan de hand van** een recept van de buurvrouw bakt ze de heerlijkste wafels. **De heer** Brams, haar echtgenoot, krijgt de wafels als eerste te proeven. **In plaats van** ze zelf op te eten, verkopen de kinderen van de jeugdbeweging de pakjes wafels deur-aan-deur.

2.1

2.1

Liefdadigheidswerk in de kijker

Mevr. _____ Snoeckx bakt lekkere wafels **t.v.v.** _____ de Cliniclowns.

's Ochtends vroeg begint ze al aan haar werk. Eerst haalt ze haar bestelling op in het warenhuis. Ze bestelde **o.a.** _____ 25 **kg** _____ bloem en 30 **l** _____ melk.

D.w.z. _____ ... veel wafels!

A.d.h.v. _____ een recept van de buurvrouw bakt ze de heerlijkste wafels.

Dhr. _____ Brams, haar echtgenoot, krijgt de wafels als eerste te proeven.

I.p.v. _____ ze zelf op te eten, verkopen de kinderen van de jeugdbeweging de pakjes wafels deur-aan-deur.

5

Wat zeg je?

Onderstaande afkortingen gebruik je bijna dagelijks, maar ken je ook hun volledige betekenis?

- Schrijf bij elke afkorting de volledige betekenis.
- Je mag een woordenboek gebruiken of opzoeken op internet.

pin   persoonlijk identificatienummer

gsm   global system for mobile communications

sms   short message service

pc   personal computer

gps   global positioning system

www   word wide web

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde afkortingen lezen en gebruiken.

Dit kan ik al!

- Ik kan woorden schrijven met een korte klank en verdubbelen van de medeklinker.
- Ik kan woorden schrijven met een lange klank en verenken van de klinker.

Deze les gaat over ...

1**Het Rode Kruis**

- Lees de tekst.
- Kleur de woorden met verdubbelen van de medeklinker **geel**.
- Kleur de woorden met verenken van de klinker **blauw**.

Hallo allemaal,

Mijn naam is Evert. Jullie meester heeft me gevraagd om iets te vertellen over het Rode Kruis.

De meesten van jullie denken nu meteen aan onze ziekenwagens.

Onze dienst telt meer dan 200 ziekenwagens. Via het noodnummer 105 kun je een ziekenwagen reserveren.

Maar onze organisatie doet nog heel veel andere dingen. In deze brief lezen jullie waarmee we ons nog allemaal bezighouden.

Een taak die je zeker kent, is onze EHB0-post op festivals, sportwedstrijden ...

Verder beschikken wij ook over een uitleendienst. Daar kun je terecht wanneer je krukken of andere hulpmiddelen nodig hebt.

Wil je nog meer weten? Surf dan naar onze website www.rodekruis.be.

Aan de slag!

2 Vrijwilligers helpen verzamelen

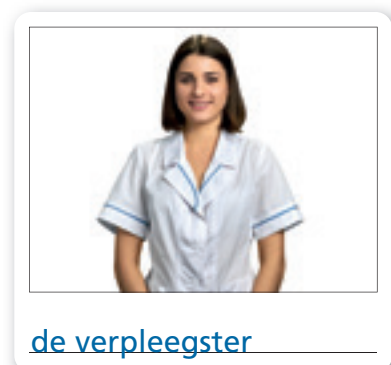
- Schrijf elk woord bij de gepaste strategie.

redden – blussen – vereniging – verpleegster – uitleendienst –
geven – ontploffen – verplegers – festival

korte klank verdubbelen medeklinker	hoorwoorden	lange klank verenkelen klinker
redden _____	verpleegster _____	vereniging _____
blussen _____	uitleendienst _____	geven _____
ontploffen _____	festival _____	verplegers _____
_____	_____	_____

3 Wij bieden hulp

- Schrijf bij elke prent het goede woord. Vergeet het lidwoord niet.

4 Partners helpen elkaar

- Zoek in een boek tien woorden met verdubbelen van de medeklinker of vereenvoudigen van de klinker.
- Schrijf die woorden op.
- Dicteer de woorden daarna aan je buur.
- Bespreek samen de fouten.
- Draai daarna de rollen om.

gekozen woorden

- 1 eigen antwoord _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____

dictee

- 1 eigen antwoord _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____

5 Mijn goede doel

- Kies een goed doel uit waarvoor jij geld zou willen inzamelen.
- Zoek er informatie over op internet.
- Ontwerp een flyer met informatie over de gekozen organisatie en de actie die je wilt opzetten.

eigen antwoord

Flits!

- Luister goed.
- Schrijf de zinnen goed op.

1 De hulpverlener begeleidt mij naar de verpleegpost.

---

2 De voetballer heeft een gebroken been.

---

3 De vrijwilliger zamelt kleding in.

---

4 De helikopter voert een reddingsactie uit.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik herhaalde het toepassen van de strategie voor verdubbelen van de medeklinker en verenkelen van de klinker.

Les 1

1.1

Vul de woorden in de goede zin in.

14

neuriën – ruïne – West-Vlaanderen – Zuid-Amerika – egoïst –
Brazilië – Zuid-Frankrijk – Italië – patiënt – reünie – skiën

De verpleegster verzorgt de **patiënt**_____.

In Rome, de hoofdstad van **Italië**_____, bezochten wij een
ruïne_____.

Marseille is een havenstad in **Zuid-Frankrijk**_____.

Een **egoïst**_____ denkt in de eerste plaats aan zichzelf.

Volgende week houden wij een **reünie**_____ met de deelnemers van
het danskamp.

Wie is daar een melodie aan het **neuriën**_____?

Chili is een land in **Zuid-Amerika**_____.

Brazilië_____ werd al meermaals wereldkampioen voetbal.

Wij gaan elke winter **skiën**_____.

De provincie **West-Vlaanderen**_____ grenst aan de Noordzee.

Les 2

2.1

Kleur de afkorting en de betekenis die bij elkaar horen in dezelfde kleur.

t.v.v.

bijvoorbeeld

onder andere

o.a.

met betrekking tot

m.b.t.

zie ommezijde

z.o.z.

ten voordele van

bv.

3.1

3

Schrijf de woorden bij de gepaste strategie.

hulpverlener – reddingsboei – duiker – verpleegster – ziekenhuis –
ziekenwagen – blussen – vissersboot – waterschade

korte klank verdubbelen medeklinker	hoorwoorden	lange klank verenkelen klinker
reddingsboei _____	duiker _____	hulpverlener _____
blussen _____	verpleegster _____	ziekenwagen _____
vissersboot _____	ziekenhuis _____	waterschade _____
_____	_____	_____

Speel je mee?

- Zoek tien woorden in het rooster.
- Elk woord begint met een gekleurde letter.
- Schrijf de gevonden woorden op.
- Schrijf een trema of koppelteken waar nodig.

j	e	o	f	f	i	c	i	e	l	e	h	h	e
b	n	o	o	r	d	e	u	r	o	p	a	y	t
a	a	m	a	i	s	l	l	u	e	w	o	g	o
r	i	d	e	q	u	o	t	i	e	n	t	i	n
w	e	s	t	v	l	a	a	n	d	e	r	e	n
g	f	e	e	e	n	e	v	e	o	n	d	n	e
t	w	e	e	e	n	d	e	r	t	i	g	e	n

West-Vlaanderen – ruïne – quotiënt – Noord-Europa – hygiëne – maïs – naïef –
feeën – tweeëndertig – officiële

Schrijf de overgebleven letters op en lees de boodschap.

Je hebt alle woorden gevonden.

Meeroefeningen

Les 1

- 1.1 Zoek bij elk werelddeel vier landen met een trema of koppelteken in hun naam. andere antwoorden mogelijk

Europa	Azië	Afrika
België	Saudi-Arabië	Libië
Italië	Mongolië	Zuid-Sudan
Kroatië	Noord-Korea	Zuid-Afrika
Wit-Rusland	Zuid-Korea	Ethiopië

Les 2

- 2.1
- Zeg het korter.
  - Schrijf de zin opnieuw en schrijf afkortingen waar het kan.

1 Mijn global system for mobile communications is stuk.

Mijn gsm is stuk.

2 Moeder volgde een cursus eerste hulp bij ongevallen.

Moeder volgde een cursus EHBO.

3 United Nations International Children's Emergency Fund verzet zich tegen kinderarbeid.

Unicef verzet zich tegen kinderarbeid.

4 Het orkest staat onder leiding van een bekend dirigent.

Het orkest staat o.l.v. een bekend dirigent.

3.1

3

Schrijf bij elke strategie vijf passende woorden.

korte klank verdubbelen medeklinker	hoorwoorden	lange klank verenkelen klinker
eigen antwoord _____	eigen antwoord _____	eigen antwoord _____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Speel je mee?

- Zoek bij elke omschrijving het goede woord.
- Schrijf het woord op de goede plaats in het rooster.

- Persoon die verzorgd wordt door een verpleegster
- Woordteken dat ervoor zorgt dat je woorden goed uitspreekt
- Onder leiding van
- Woordteken dat je gebruikt bij meervouden
- Organisatie die kinderen over de hele wereld helpt
- Land in de vorm van een laars
- Soort vliegtuig met een grote en een kleine schroef
- Persoon die hoofdzakelijk aan zichzelf denkt
- Goedgelovig
- Toestel in wagens dat ervoor zorgt dat je op je bestemming geraakt
- Onder andere
- Land waarin wij wonen

				4															
1	p	a	t	i	e	n	t												
	p					6					11		12						
	o	5	u	n	i	c	e	f			o		b						
	s					t			8	9	n	a	i	e	f				
2	t	r	e	m	a				e										l
	r					l			g										g
	o	l	v			i			o			10							i
3	f			7	h	e	l	i	k	o	p	t	e	r					
									s										
									t										

Dit kan ik al!

- Ik kan persoonsvormen schrijven in de tegenwoordige en in de verleden tijd.
- Ik kan voltooide deelwoorden schrijven.

Deze les gaat over ...

1 Zoeken naar de infinitief

- Omkring de persoonsvorm in de zinnen.
  - Vul in het rooster de infinitief van elke persoonsvorm in.
- 1 Jonas en zijn vrienden zwommen gisteren in het zwembad.
  - 2 Het vliegtuig landde een uur geleden op Zaventem.
  - 3 Raphael schrok van het oorverdovende lawaai.
  - 4 Jonas vult het wedstrijdformulier in.
  - 5 Vader bracht een bezoek aan het opvangcentrum.

1	z	w	e	m	m	e	n						
2				l	a	n	d	e	n				
3	s	c	h	r	i	k	k	e	n				
4					i	n	v	u	l	l	e	n	
5				b	r	e	n	g	e	n			

- Zet de letters uit de gekleurde vakjes achter elkaar.
- Je leest welke vrijwilliger zich inzet voor een ziekenhuisproject.

Antwoord: Marie

Aan de slag!

2

In het verleden

9

- Zoek de persoonsvorm in de verleden tijd.
- Is er klankverandering? Kleur het juiste vakje.
- Vul de persoonsvorm in.

infinitief	klankverandering		
	ja	nee	
lachen	M	G	Jonas _____ lachte _____ toen papa een grapje maakte.
sterven	U	E	Die vogel stierf _____ aan zijn verwondingen.
dulden	C	A	De rechter duldde _____ geen tegenspraak.
proberen	H	T	Jonas probeerde _____ een foto te nemen.
genezen	E	T	Gelukkig genas _____ de vogel van zijn wonde.
ontmoeten	E	M	Wij ontmoetten _____ een heel vriendelijke medewerker.
voorlezen	A	L	De juf las _____ het krantenartikel voor _____.
branden	E	L	Mama brandde _____ enkele kaarsen in Scherpenheuvel.
gieten	A	N	De ober goot _____ de wijn in een karaf.

- Zet de letters uit de gekleurde vakjes achter elkaar.
- Je leest waar Lena een onderwijsproject ondersteunt.

Antwoord: **Guatemala** _____

- Schrijf de persoonsvormen in de andere tijd.
- Noteer van het antwoord de gevraagde letter in de vakjes.

1	Hij wint de wedstrijd in Oost-Vlaanderen. Hij won _____ de wedstrijd in Oost-Vlaanderen.	eerste letter: W _____
2	Leen schrijft een liefdesbrief aan Stefan. Leen schreef _____ een liefdesbrief aan Stefan.	zesde letter: E _____
3	Wij geloofden de fabeltjes van de verkoper niet. Wij gelooven _____ de fabeltjes van de verkoper niet.	tweede letter: E _____
4	De leden van de jeugdbeweging slapen in grote tenten. De leden van de jeugdbeweging sliepen _____ in grote tenten.	eerste letter: S _____
5	Els koopt schoenen met hakken om wat groter te lijken. Els kocht _____ schoenen met hakken om wat groter te lijken.	eerste letter: K _____
6	De tennisspeelster verloor de wedstrijd. De tennisspeelster verliest _____ de wedstrijd.	vijfde letter: I _____
7	De secretaris antwoordde op de brief van de burgers. De secretaris antwoordt _____ op de brief van de burgers.	tweede letter: N _____
8	De verkoopprijs van de papaja's daalde sterk. De verkoopprijs van de papaja's daalt _____ sterk.	eerste letter: D _____
9	De kinderen kijken naar het jeugdjournaal. De kinderen keken _____ naar het jeugdjournaal.	tweede letter: E _____
10	De kersverse vader verfde de kinderkamer in het blauw. De kersverse vader verft _____ de kinderkamer in het blauw.	derde letter: R _____
11	Raphael verliest met een spelletje op de PlayStation. Raphael verloor _____ met een spelletje op de PlayStation.	tweede letter: E _____
12	De premier drinkt graag een glaasje champagne. De premier dronk _____ graag een glaasje champagne.	vierde letter: N _____

- Zet de gevonden letters achter elkaar.
- Je leest voor wie vrijwilligers een project realiseren in Nepal.

Antwoord: **weeskinderen** _____

4

Ik heb mijn oefeningen ingevuld

10

- Noteer bij elke infinitief het bijbehorende voltooid deelwoord.
- Kleur de voltooid deelwoorden daarna in de woordzoeker.

wachten Ik heb **gewacht** _____.

fluiten Ik heb **gefloten** _____.

organiseren Ik heb **georganiseerd** _____.

herkennen Ik heb **herkend** _____.

wandelen Ik heb **gewandeld** _____.

herstellen Ik heb **hersteld** _____.

trouwen Ik ben **getrouwd** _____.

verhuizen Ik ben **verhuisd** _____.

verplichten Ik ben **verplicht** _____.

beveiligen Ik heb **beveiligd** _____.

filmen Ik heb **gefilmd** _____.

planten Ik heb **geplant** _____.

vinden Ik heb **gevonden** _____.

g	e	o	r	g	a	n	i	s	e	e	r	d
h	a	g	e	w	a	n	d	e	l	d	g	g
e	g	l	v	e	r	h	u	i	s	d	e	e
r	e	v	e	r	p	l	i	c	h	t	p	f
s	f	e	g	e	w	a	c	h	t	x	l	l
t	i	b	e	v	e	i	l	i	g	d	a	o
e	l	a	g	e	t	r	o	u	w	d	n	t
l	m	h	e	r	k	e	n	d	n	d	t	e
d	d	e	r	g	e	v	o	n	d	e	n	n

- Zet de overgebleven letters achter elkaar.
- Je leest nu wie het project in Nepal realiseert.

Antwoord: **Alexander** _____

5

Race door de tijd

- Noteer de werkwoorden in de gevraagde tijd.
- Noteer van het antwoord de gevraagde letter.

uitnodigen (v.t.)	Ahmed nodigde _____ ons uit _____ voor een kopje thee.	vijfde letter: G _____
vluchten (v.t.)	Ik vluchtte _____ toen ik de hond zag.	vijfde letter: H _____
waken (t.t.)	De agent waakt _____ over een duur schilderij.	tweede letter: A _____
drinken (v.d.)	Wie heeft er van die wijn gedronken _____?	zesde letter: N _____
raden (t.t.)	Raad _____ jij de oplossing van dat raadsel?	tweede letter: A _____

- Zet de gevonden letters achter elkaar.
- Je leest nu waar het ziekenhuisproject wordt gerealiseerd.

Antwoord: **Ghana** _____.

Flits!

- Werk in groep.
- Vul het schema aan met de gevonden antwoorden bij de oefeningen.
- Luister naar de tips van je juf of meester.
- Vul het schema verder aan.

naam	leeftijd	project	locatie
Marie _____	57 _____ jaar	ziekenhuisproject	Ghana _____
Lena	46 _____ jaar	onderwijsproject _____	Guatemala _____
Alexander _____	34 _____ jaar	weeskinderen _____	Nepal

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik herhaalde het schrijven van werkwoordsvormen.

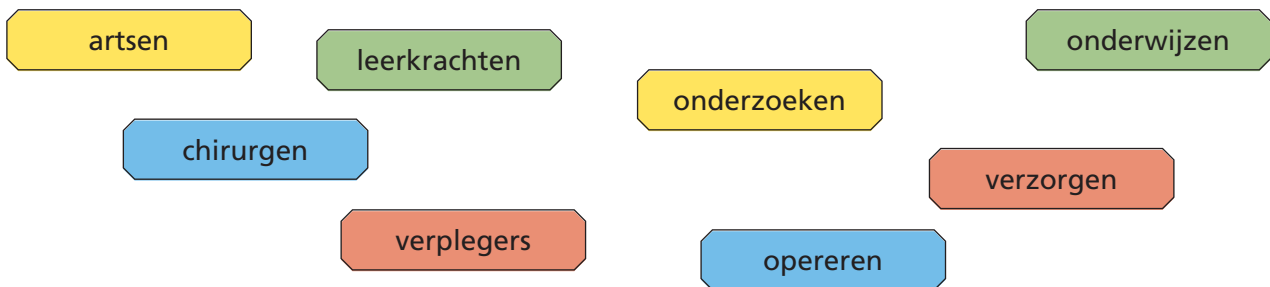
Dit kan ik al!

- Ik kan persoonsvormen schrijven in de tegenwoordige tijd.
- Ik kan persoonsvormen schrijven in de verleden tijd.

Deze les gaat over ...

1 Hulp verlenen

- Wat doen de hulpverleners?
- Kleur wat bij elkaar hoort in dezelfde kleur.

- Schrijf met elk van de combinaties een goede zin.

1 eigen antwoord

Aan de slag!

2 Even wat hulp

- Omkring de juiste werkwoordsvorm.

- 1 De arbeiders boren – boorden – boordden vorige maand twee waterputten.
- 2 De chauffeurs brengen – brengden – brachten volgende week nieuwe voedselpakketten.
- 3 De man start – starte – startte de vrachtwagen en reed weg.
- 4 Mijn ouders storten – stortten – stort maandelijks een bedrag voor Unicef.
- 5 De hulpverlener beantwoort – beantwoord – beantwoordt mijn vraag via mail.

3 Verstoppertje

- 5 Welk werkwoord herken je in het aangeboden woord?
 9 Schrijf de infinitief van het werkwoord op.
 9 Vul de gevraagde werkwoordsvormen in.

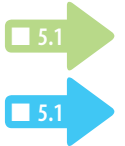
	infinitief	tegenwoordige tijd	verleden tijd
organisatie	organiseren	ik organiseer	hij organiseerde
arrestatie	arresteren	jij arresteert	ik arresteerde
fotograaf	fotograferen	hij fotografeert	jij fotografeerde
dictee	dicteren	de juf dicteert	ik dicteerde
fantasie	fantaseren	ik fantaseer	jij fantaseerde
verbod	verbieden	hij verbiedt	hij verbood
oplossing	oplossen	jij lost op	ik loste op

4 Andere tijden, betere tijden

- 5.1 Vul de juiste werkwoordsvorm in.
 5.1 De gevraagde tijd staat tussen haakjes.

infinitief

- bezoeken (v.t.) Youssef **bezocht** zijn beste vriend Daan.
- ontvangen (v.t.) De ouders van zijn vriend **ontvingen** hem met open armen.
- leiden (v.t.) De mensen **leidden** hem rond in hun woning.
- schrikken (v.t.) Youssef **schrok** van de thuissituatie van zijn vriend.
- leven (v.t.) Hij wist niet dat hij in armoede **leefde**.
- vertellen (v.t.) De mensen **vertelden** dat ze vorig jaar alles kwijtraakten.
- branden (v.t.) Hun huis **brandde** af en was volledig vernield.
- organiseren (t.t.) Youssef **organiseert** een benefiet voor de familie van zijn vriend.
- verzenden (t.t.) Hij **verzendt** een aantal mails naar kennissen van zijn eigen ouders.
- reageren (t.t.) Mensen **reageren** massaal op zijn oproep.
- aanbieden (t.t.) Een meubelmaker **biedt** een mooi stapelbed **aan**.

verkiezen (t.t.)	De plaatselijke bakker verkiest _____ om hen dagelijks een brood te schenken.
wassen (v.t.)	Youssef zelf waste _____ auto's.
verdienen (v.t.)	Daarmee verdiende _____ hij wel honderd euro.
kopen (v.t.)	Met het geld kocht _____ hij wat gezelschapsspellen.

5

Strakke organisatie

- Zet de woorden in de goede volgorde en schrijf de zin goed op.
- Begin met het gekleurde woord.
- Pas het werkwoord aan zodat het in de zin past.

1 Mechelen – hoofdzetel – zich – bevinden – in – **de** – Vlaanderen – Kruis – Rode – van
De hoofdzetel van Rode Kruis Vlaanderen bevindt zich in Mechelen.

2 centrum – **vorige** – brengen – we – bezoek – het – aan – week – een
Vorige week brachten we een bezoek aan het centrum.

3 takenpakket – organisatie – ontdekken – van – meer – **we** – over – deze – het
We ontdekken/ontdekten meer over het takenpakket van deze organisatie.

4 vrijwilliger – ik – **later** – Kruis – worden – Rode – bij – ook – het
Later word ik ook vrijwilliger bij het Rode Kruis!/.

 Rode Kruis
 Bloed geven doet leven

Flits!

- Luister goed.
- Schrijf de zinnen goed op.

1 Tim vertelt over zijn werk als hulpverlener.

---

2 Jaarlijks biedt hij hulp aan honderden mensen.

---

3 Hij startte net een nieuw project op in Nepal.

---

4 Hij belandde daar naar aanleiding van een reportage die hij zag.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik herhaalde het schrijven van persoonsvormen in de tegenwoordige en in de verleden tijd.

Dit kan ik al!

- Ik kan het trema gebruiken bij het schrijven van meervouden.
- Ik kan voltooid deelwoorden schrijven.

Deze les gaat over ...

1 Goed aangevuld

- Vul een passend woord in.
- Het gekleurde woord zet je op weg.

De fietsenmaker **herstelt** mijn fiets. Straks is mijn fiets **hersteld**_____.

Wie een **interview** weggeeft, wordt **geïnterviewd**_____.

De **tovenaar** heeft een konijn uit zijn hoed **getoverd**_____.

Het **oordeel** is bekend. Hij wordt **veroordeeld**_____ tot vier jaar cel.

Opa ondergaat een **operatie**. Hij wordt **geopereerd**_____.

Aan de slag!

2 Goed gestart

2

- Kleur de eerste letter van de infinitief.
- Schrijf van elke infinitief het bijbehorende voltooid deelwoord.

14

a dresseren	Opa heeft de brieven geadresseerd _____ aan de genodigden.
i nspecteren	De piloot heeft zijn vliegtuig geïnspecteerd _____.
a rriveren	De hulpverleners zijn op hun bestemming gearriveerd _____.
i ntresseren	Ik ben geïnteresseerd _____ in het steunen van die organisatie.
u iten	Vader heeft zijn bezorgdheid geuit _____.
e rgeren	Mama heeft zich al meermaals aan mijn puberende zus geërgerd _____.
o penen	Het museum is vandaag niet geopend _____.

3 Voltooid en bijgevoegd

10

14

- Schrijf bij elke infinitief het bijbehorende voltooid deelwoord.
- Gebruik het voltooid deelwoord daarna als bijvoeglijk naamwoord.

6.1

6.1

Tip!

Bij twijfel zoek je de woorden op in een woordenboek of online woordenlijst.

infinitief

voltooid deelwoord

afbranden

afgebrand

het afgebrande huis

openen

geopend

de geopende deur

illustreeren

geïllustreerd

het geïllustreerde verhaal

exporteren

geëxporteerd

de geëxporteerde hulpgoederen

uploaden

geüpload

de geüpload foto's

updaten

geüpdatet

de geüpdatete laptop

eisen

geëist

het geëiste vonnis

overblijven

overgebleven

de overgebleven supporters

instorten

ingestort

het ingestorte gebouw

bewijzen

bewezen

een bewezen dienst

4 Hetzelfde en toch anders

- Zeg hetzelfde.
- Gebruik een voltooid deelwoord.
- Kijk naar het voorbeeld.

Voorbeeld:

Ik **at** een lekkere boterham.

Ik **heb** een lekkere boterham **gegeten**.

1 Ik interviewde een hulpverlener van Artsen Zonder Grenzen.

Ik heb een hulpverlener van Artsen Zonder Grenzen geïnterviewd.

2 Mijn grootouders emigreerden naar Spanje.

Mijn grootouders zijn naar Spanje geëmigreerd.

3 In de lessen STEM experimenteerden wij met drones.

In de lessen STEM hebben wij met drones geëxperimenteerd.

5**Gevraagde antwoorden opgeschreven**

- Vul in elke zin de juiste vormen in van de werkwoorden in het kader.

importeren – verzorgen – oplossen – vertalen – vervallen – opereren –
bedreigen – illustreren – restaureren – verbeteren

De geopereerde patiënt wordt door de verpleger verzorgd.
 Het vertaalde boek werd door een bekend tekenaar geïllustreerd.
 Het vervallen huis werd door die bouwfirma gerestaureerd.
 Het opgeloste vraagstuk wordt door de juf verbeterd.
 Die bedreigde dieren werden uit Azië geïmporteerd.

Flits!

- Luister goed.
- Schrijf de zinnen goed op.

1 Het geïllustreerde boek werd met verlies verkocht.

---

2 Het georganiseerde feest is om middernacht geëindigd.

---

3 De geïnterviewde voetballer is naar Spanje verhuisd.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde een trema schrijven bij voltooide deelwoorden.
- Ik leerde voltooide deelwoorden gebruiken als bijvoeglijke naamwoorden.

Les 4

4.1

Vul van elk werkwoord de gevraagde vormen in.

5
9

infinitief	tegenwoordige tijd	verleden tijd
antwoorden	hij <u>antwoordt</u>	wij <u>antwoordden</u>
verliezen	jij <u>verliest</u>	hij <u>verloor</u>
geloven	ik <u>geloof</u>	jij <u>geloofde</u>
verkopen	jij <u>verkoopt</u>	ik <u>verkoch</u>
verzetten	hij <u>verzet</u>	jij <u>verzette</u>
opstappen	ik <u>stap op</u>	hij <u>stapte op</u>
uitrusten	jij <u>rust uit</u>	wij <u>rustten uit</u>
gooien	ik <u>gooi</u>	jij <u>gooide</u>
glijden	jij <u>glijdt</u>	wij <u>gleden</u>
onderzoeken	hij <u>onderzoekt</u>	ik <u>onderzocht</u>

Les 5

5.1

- Schrijf bij elke infinitief de bijbehorende stam.
- Vul de gevraagde werkwoordsvorm in.

5
9

infinitief	stam	
wachten (v.t.)	<u>wacht</u>	De man <u>wachtte</u> op de bus.
vertrekken (t.t.)	<u>vertrek</u>	De trein <u>vertrekt</u> met vertraging.
dromen (v.t.)	<u>droom</u>	Ik <u>droomde</u> iets raars vannacht.
goochelen (t.t.)	<u>goochel</u>	Mijn neef <u>goochelt</u> een konijn uit zijn hoed.

trainen (v.t.)	<u>train</u> _____	De voetballer <u>trainde</u> _____ minstens twee keer per dag.
verraden (v.t.)	<u>verraad</u> _____	Wie <u>verraadde</u> _____ mijn verstopplaats?
scoren (t.t.)	<u>scoor</u> _____	Micha <u>scoort</u> _____ een mooi doelpunt.
verslinden (t.t.)	<u>verslind</u> _____	Simon <u>verslindt</u> _____ boeken over de natuur.
repareren (v.t.)	<u>repareer</u> _____	De fietsenmaker <u>repareerde</u> _____ mijn fiets.
zweeten (v.t.)	<u>zweet</u> _____	De renner <u>zweette</u> _____ enorm hard na de wedstrijd.

Les 6

6.1

- Vul de eerste zin aan met het voltooid deelwoord.
- Schrijf de zin opnieuw en gebruik het voltooid deelwoord als bijvoeglijk naamwoord.
- Kijk naar het voorbeeld.

10

14

Voorbeeld:

afbranden

Het huis is **afgebrand**.

Het **afgebrande** huis

interviewen

De burgemeester wordt

geïnterviewd_____.

De geïnterviewde burgemeester_____

_____

snijden

Het brood wordt

gesneden_____.

Het gesneden brood_____

_____

ondervragen

De verdachte wordt

ondervraagd_____.

De ondervraagde verdachte_____

_____

interesseren

De koper is

geïnteresseerd_____.

De geïnteresseerde koper_____

_____

Les 4

4.1

- Schrijf de zinnen in de andere tijd.
- Tegenwoordige tijd wordt verleden tijd en omgekeerd.

5

- 1 De jongens sliepen tot de middag.

De jongens slapen tot de middag.

- 2 Hij beantwoordde de vraag van de burgemeester.

Hij beantwoordt de vraag van de burgemeester.

- 3 De agent ondervraagt de inbreker.

De agent ondervroeg de inbreker.

- 4 De hulpverlener vertrok naar Zuid-Amerika.

De hulpverlener vertrekt naar Zuid-Amerika.

- 5 Unicef organiseert een inzamelactie voor kleding.

UNICEF organiseerde een inzamelactie voor kleding.

5.1

5
9

- Gebruik elk van de werkwoorden in een goede zin.
- Schrijf het werkwoord in de gevraagde tijd.

1 interviewen (t.t.)

interview, interviewt, interviewen; zinnen zijn eigen antwoord

2 verraden (v.t.)

verraadde(n)

3 verwaarlozen (t.t.)

verwaarloos, verwaarloost, verwaarlozen

4 verbinden (v.t.)

verbond(en)

- Wissel je spellingboek uit met een klasgenoot.
- Kijk elkaars werk na.
- Bespreek samen de gemaakte fouten.

6.1

10

14

- Vul aan met een voltooid deelwoord of een bijvoeglijk naamwoord.
- Kies uit de werkwoorden in het kader.
- Vul het antwoord in het rooster in.

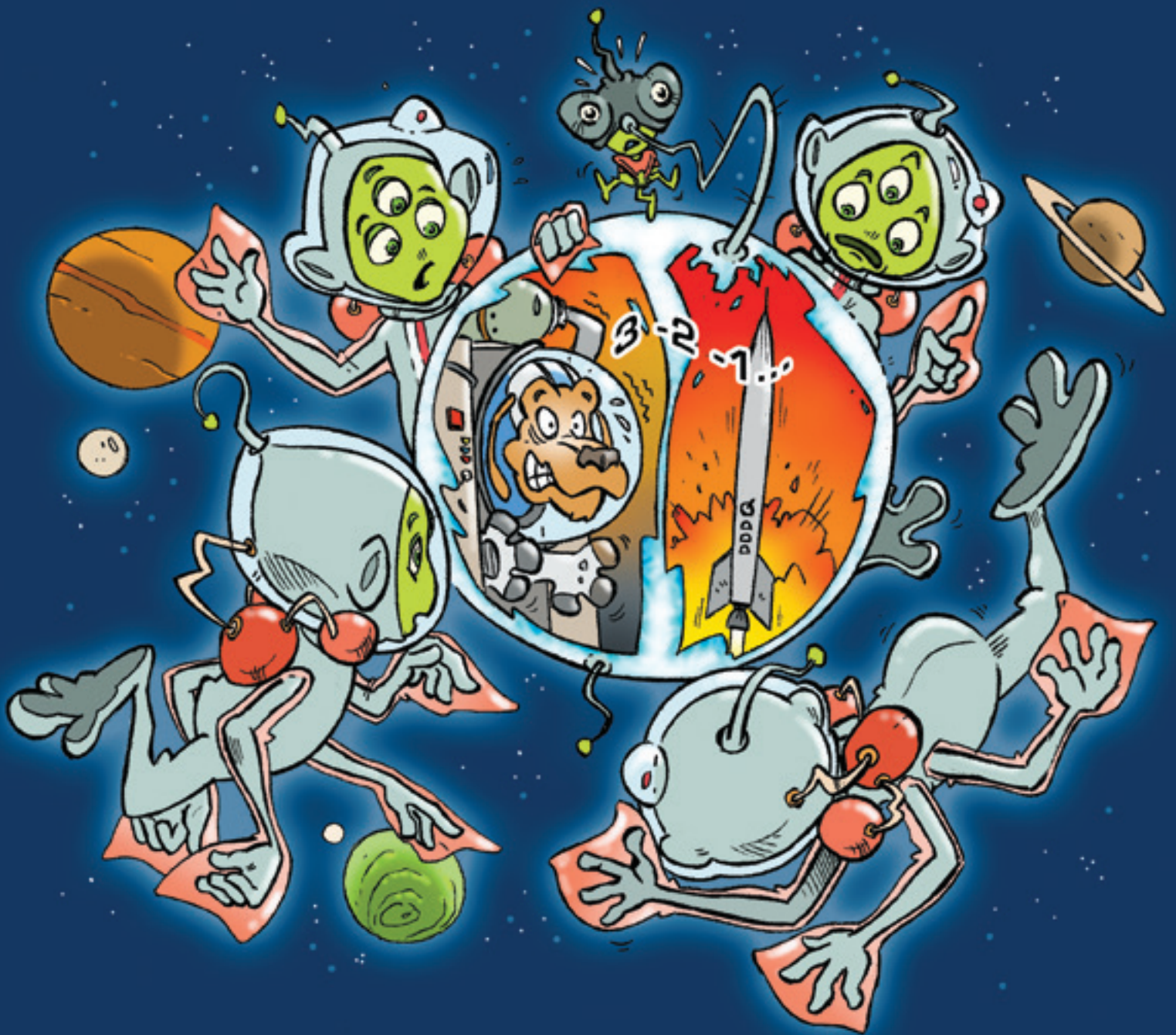
illustreren – interviewen – beoordelen – verlopen – vernieuwen –
 opereren – horen – vergissen – uploaden – verdwijnen

- 1 De journalist heeft de foto's ... .
- 2 De kleuterjuf koopt enkel mooi ... prentenboeken.
- 3 De sporthal naast onze school is helemaal ... .
- 4 Het ... koppel trouwt volgende maand.
- 5 De atleet werd met succes ... .
- 6 Mijn nieuwe sokken zijn spoorloos ... .
- 7 De door de journalist ... minister werd erg boos.
- 8 Heb jij dat nieuws ook al ... ?
- 9 Ik heb me in dat meisje ... .
- 10 Het ... exemplaar werd verloot onder de juryleden.

			7						9					
	1	g	e	ü	p	l	o	a	d	v	10			
		e							e		b			
2	g	e	ï	l	l	u	s	t	r	e	e	r	d	e
		n								8		g		o
		t								g		i		o
	3	v	e	r	n	i	e	u	w	d		s		r
		r								h		t		d
		4	v	e	r	l	o	o	f	d	e			e
			i							o				e
	5	g	e	o	p	e	r	e	e	r	d			l
			w							d				d
			d											e
	6	v	e	r	d	w	e	n	e	n				

Thema 8

Ruimteraadsels

Dit kan ik al!

- Ik kan hoofdletters passend gebruiken.

Deze les gaat over ...

1 Een droomdag

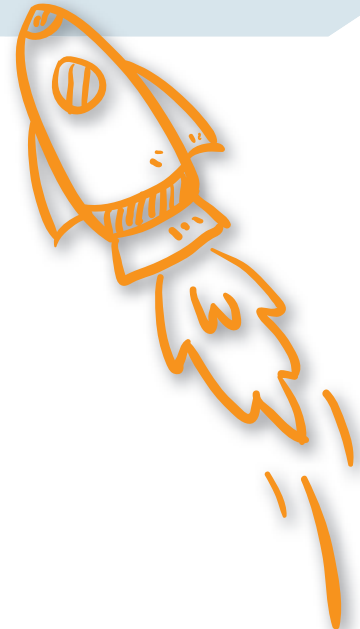
- Lees de tekst.

Zo zie je maar ...

In het West-Vlaamse dorpje Oostkerke woont Frank De Winne. Niet 'de' astronaut, maar een 42-jarige ambtenaar. Geregeld maken zijn collega's en vrienden grapjes over zijn naam.

Op een dag kreeg zijn vrouw een geniaal idee. Ze schreef haar man in voor het nieuwe televisieprogramma *Je droomdag*, zonder dat hij er iets van wist.

Een aantal weken later was het zover ... Astronaut Frank De Winne stond aan de deur van zijn naamgenoot. Onze journalist was ter plaatse en schreef een kort verslag voor de regionale krant.

Van Kristof Dierickx, onze correspondent in Oostkerke

Tijdens het weekend van **Pinksteren** gebeurde er in het **West-Vlaamse** dorpje **Oostkerke** iets bijzonders. Meer bepaald in de **Schoolstraat**, tegenover de **Sint-Michielskerk**. Daar woont **Frank**. Dankzij de hulp van zijn vrouw **Frieda** kwam de droom van de 42-jarige ambtenaar uit: een kennismaking met zijn naamgenoot **Frank De Winne**.

's **Ochtends** kwam astronaut Frank De Winne onze streekgenoot ophalen voor een rondleiding in een simulatieraket. Een helikopter vloog met het duo naar **Transinne**, een dorpje aan de **Lesse**, gelegen in de **Belgische** provincie **Luxemburg**. Onze ambtenaar richtte een gebedje tot **Theobaldus**, de patroonheilige van de angstgevoelens.

Tijdens de vlucht vertelde onze ruimtevaarder enkele leuke anekdotes.

Wist je dat astronaut De Winne vlot acht talen kan spreken? Hij spreekt **Nederlands**, **Frans**, **Engels**, **Duits**, **Russisch**, **Spaans**, **Arabisch** en **Chinees**.

Tijdens de rondleiding maakte het duo een simulatievlucht in de ruimte. Ook werd er ruimtevoeding geserveerd.

Na een leerrijke rondleiding bracht de helikopter hen terug naar het dorpje aan de **Noordzee**. Bij zijn landing bedankte de West-Vlaming zijn vrouw, de mensen van het programma *Je droomdag* en onze Belgische ruimtevaarder voor de fijne dag.

Aan de slag!

2 Naamkaartjes

- Ontwerp je eigen naamkaartje.
- Schrijf hoofdletters waar het moet.

eigen antwoord

---

3 Teenletters ... euh hoofdletters!

11

- Markeer de woorden waarin een of meer hoofdletters ontbreken.
- Schrijf de zin over en noteer hoofdletters waar het moet.

1.1

oostkerke is ongetwijfeld een van de mooiste dorpjes van **west-vlaanderen**.

Oostkerke is ongetwijfeld een van de mooiste dorpjes van West-Vlaanderen.

---

het pittoreske dorpje biedt tal van bezienswaardigheden: het kasteel van **oostkerke**, twee windmolens ...

Het pittoreske dorpje biedt tal van bezienswaardigheden: het kasteel van Oostkerke, twee windmolens ...

---

naast de **damse vaart** liggen mooie fietswegen die je niet links mag laten liggen.

Naast de Damse Vaart liggen mooie fietswegen die je niet links mag laten liggen.

---

volgens historische bronnen heeft het dorp zijn ontstaan te danken aan de heilige **sint-guthago**.

Volgens historische bronnen heeft het dorp zijn ontstaan te danken aan de heilige Sint-Guthago.

---

4 Belgische helden

- Zoek informatie op internet over de Belgische astronauten.
- Vul de teksten aan.

Dirk Dries David Damiaan (vier voornamen) burggraaf Frimout werd geboren in Poperinge (geboorteplaats), op 21 maart 1941 (geboortedatum). Hij was de eerste Belgische ruimtevaarder. In 1992 (jaartal) werd hij de eerste Belgische astronaut in de ruimte. Van 24 maart (vertrekdatum naar de ruimte) tot 2 april (terugkeerdatum op aarde) cirkelde Frimout als een van de zeven astronauten met de spaceshuttle Atlantis rond de aarde.

Frank burggraaf De Winne, Gent (geboorteplaats), 25 april 1961 (geboortedatum), is een Belgische ruimtevaarder. In 2002 (jaartal) verbleef hij ruim acht dagen aan boord van het internationale ruimtestation ISS. Met die ruimtevlucht werd hij de tweede Belgische astronaut. (Dirk Frimout was de eerste). Hij werd daarna in de adelstand verheven, met de titel burggraaf. Op 27 mei 2009 (jaartal) werd hij voor een tweede keer de ruimte in gelanceerd, als boordingenieur, in gezelschap van de Rus Roman Romanenko en de Canadees Robert Thirsk, voor een verblijf van zes maanden in het internationale ruimtestation ISS. Op 1 december (maand) 2009 keerde De Winne terug naar de aarde.

5

Vacature: medewerker Dienst Toerisme (m/v)

De burgemeester vraagt jullie hulp.

- Werk samen met een klasgenoot.
- Schrijf een informatieve tekst over je gemeente.
- Beschrijf de mooiste bezienswaardigheden, streekproducten ...

eigen antwoord

Flits!

- Luister goed.
- Schrijf de zinnen op.

Hakendover is een dorp in de Belgische provincie Vlaams-Brabant.

Het is bekend om zijn jaarlijkse paardenprocessie op paasmaandag.

's Middags trekken duizenden bedevaarders en honderden ruiters te paard naar de Tiense Berg.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik herhaalde het juiste gebruik van hoofdletters.

Dit kan ik al!

- Ik kan woorden met een bijzondere uitspraak juist schrijven.

Deze les gaat over ...

1 Vreemde geluiden

- Lees de tekst mee in stilte.
- Luister goed naar de uitspraak van de gekleurde woorden.

Zoals verwacht deed men op Mars een vreemde **ontdekking**.

Sinds een paar weken worden er extreme temperatuurschommelingen waargenomen.

In het uiterste hoekje van Mars staat een grote ton met vreemde inhoud te borrelen.

Een **gezamenlijke** verhuis is niet langer uit te sluiten.

De volksvertegenwoordigers schakelden al de **beroemdste industriële ingenieur**

van het land in om een onderzoek te starten. Met een **speciale liniaal** meet hij nauwkeurig

waar het landoppervlak de hoogte ingaat door het temperatuurverschil. Hij leest de temperaturen af van een **thermometer**.

- Schrijf de gekleurde woorden in het goede vak.

Ik **hoor** de medeklinker **niet**.

Ik **schrijf** de medeklinker **wel**.

Ik **hoor** de medeklinker **wel**.

Ik **schrijf** de medeklinker **niet**.

ontdekking _____

Sinds _____

gezamenlijke _____

beroemdste _____

thermometer _____

_____

industriële _____

ingenieur _____

speciale _____

liniaal _____

_____

_____

Aan de slag!

2

Geordende koffers

6

- Lees de woorden op de koffers.
- Schrijf de woorden in alfabetische volgorde op.

dialoog _____

feestje _____

thans _____

voortdurend _____

ideaal _____

kampioen _____

ontbijt _____

thermometer _____

3

Gevaarlijk vat

- Noteer de bevleekte woorden juist op de schrijflieden.

2.1

2.1

ontdekking

ambtenaar

enigszins

apotheek

methode

alleszins

sinds

liniaal

gezamenlijk

dichtste

zachtjes

voortdurend

kathedraal

kruiden thee

lampion

ontdekking – ambtenaar – enigszins – apotheek – methode – alleszins – gezamenlijk –
sinds – dichtste – liniaal – zachtjes – voortdurend – kathedraal – kruiden thee – lampion

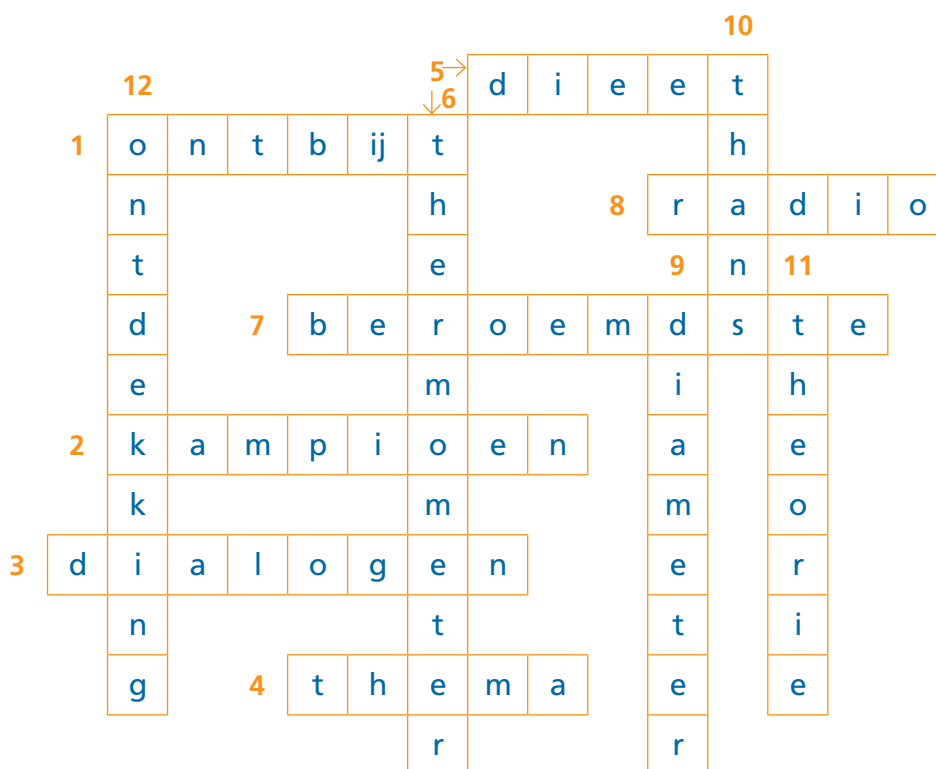
4 Kruisende banen

- Lees de omschrijving.
- Vul het bijbehorende woord in het rooster in.
- Je mag samenwerken met je buur.

Tip!
De ij komt in één vakje.

1 Eerste maaltijd van de dag	7 Persoon die het meest beroemd is
2 Winnaar van een tornooi	8 Toestel waar muziek uit komt
3 Gesprekken tussen personen	9 Doorsnede van een cirkel
4 Onderwerp waarrond je werkt	10 Woord dat vroeger werd gebruikt voor nu
5 Eetregels die je moet volgen	11 Geen praktijk, maar ...
6 Toestel om de temperatuur te meten	12 Iets wat je plots te weten komt

5 Vertel mij wat!

- Schrijf met elk van de woorden een goede zin.

ingenieur eigen antwoord

---

speciaal

---

methode

---

beroemdste

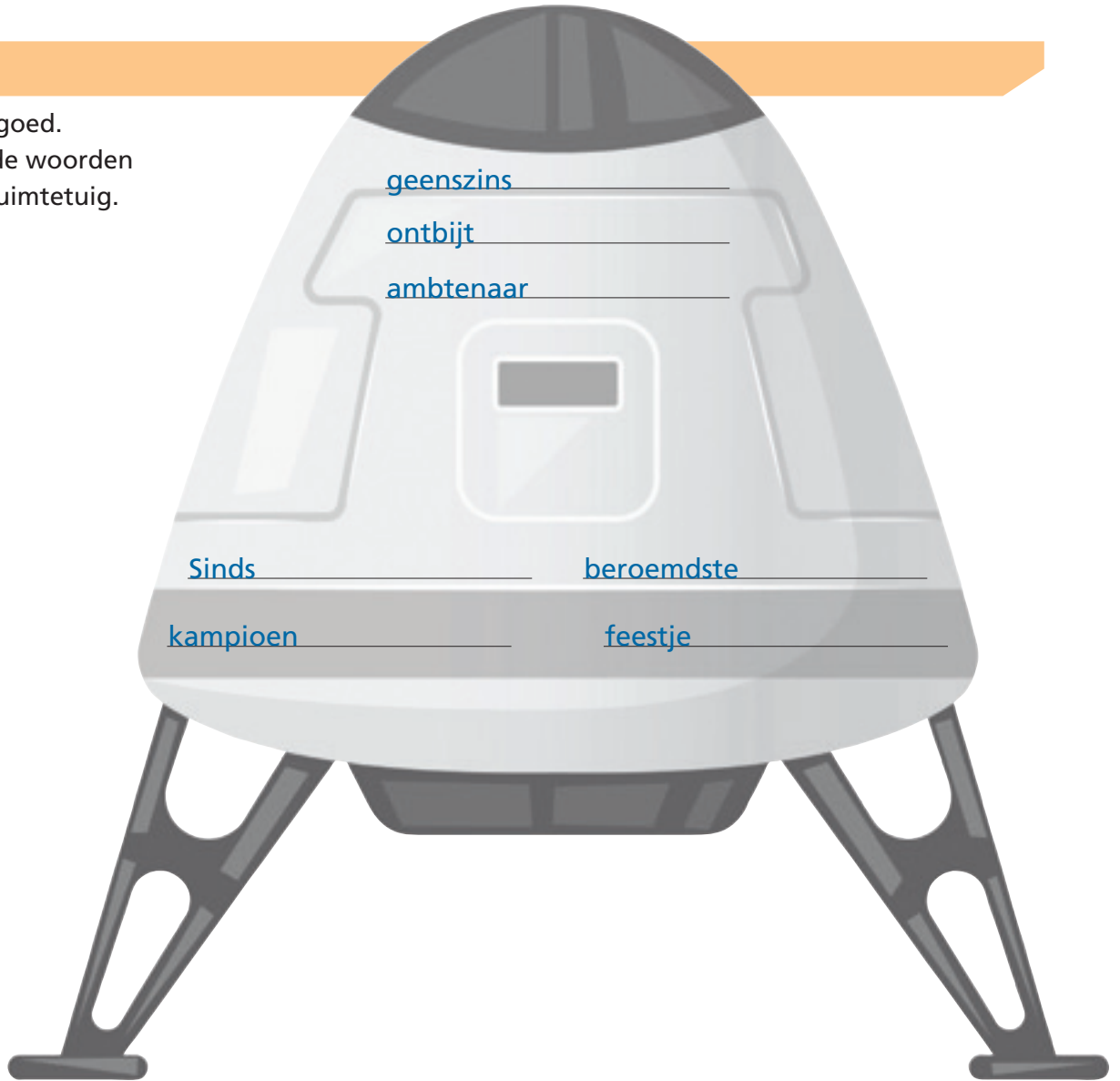
gezamenlijk

Flits!

- Luister goed.
- Schrijf de woorden in het ruimtetuig.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed. Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik herhaalde het schrijven van woorden met een bijzondere uitspraak.

Dit kan ik al!

- Ik kan meervouden schrijven door -s of 's toe te voegen.
- Ik kan meervouden met een trema schrijven.
- Ik kan speciale meervouden schrijven.

Deze les gaat over ...

1 Marsbewoners

- Lees de tekst.
- Markeer de meervouden met apostrof **groen**.
- Markeer de meervouden met trema **geel**.
- Markeer de speciale meervouden **blauw**.

Onze Marsbewoners zijn aangekomen op aarde. Ze geloven hun ogen niet. Ze zien **auto's**, **musea**, colleges, cafés en restaurants. Tijdens hun vlucht zagen ze verschillende **zeeën**. Wat hen nu vooral opvalt, zijn de mensen met kinderen en **baby's** die door de straten wandelen. Vanuit de kerken en **moskeeën** klinken bijzondere **melodieën**. Hun ogen zijn als **camera's**, zelfs **poriën** en **bacteriën** op mensen kunnen ze zien. Maar het meest merkwaardige is een man met een soort kijkbuis. De vriendelijke man vertelt aan de rare wezens met hun gekke **knieën** dat hij **ufo's** spot. Hij zegt dat hij er al verschillende heeft zien vliegen. Hij zag **ruimteschepen** en bolvormige vliegvoorwerpen. Zijn ultieme droom is om een schip van dichtbij te kunnen bekijken.

- Schrijf de meervouden over in de goede kolom.

meervouden met apostrof	meervouden met trema	speciale meervouden
auto's	zeeën	musea
baby's	moskeeën	ruimteschepen
camera's	melodieën	
ufo's	poriën	
	bacteriën	
	knieën	

Speciale meervouden

- **Woorden op -ik en -it**

De i klinkt dof. De medeklinker verdubbelt niet na een doffe klank.

Voorbeelden:

de havik – de haviken, de perzik – de perziken, de kievit – de kieviten

- **Woorden op -heid**

Woorden op -heid krijgen een meervoud op -heden.

Voorbeelden:

de waarheid – de waarheden, de zekerheid – de zekerheden

- **Woorden op -um**

Woorden die eindigen op -ium en -eum krijgen een meervoud op a of ums.

Voorbeelden:

het museum – de musea/de museums, het podium – de podia/de podiums

- **Uitzonderingen**

de stad – de steden, het schip – de schepen, het glas – de glazen

Aan de slag!

2

Ssst ... ik kies een s!

8

- Schrijf de woorden in het meervoud.
- Plaats ze in de juiste kolom.

bureau – risico – cadeau – farao – ufo – wagen – café – massa –
hobby – collectie – firma – actrice

meervoud op -s	meervoud op 's
bureaus	risico's
cadeaus	farao's
wagens	ufo's
cafés	massa's
collecties	hobby's
actrices	firma's

3 Planeten zoeken

8

- Kleur de letter bij de juiste schrijfwijze.
- Schrijf het meervoud goed op.

beeld	-s	O	beelden
	-en	U	

ree	-ën	N	reeën
	-ï'n	M	

auto	's	R	auto's
	-s	K	

café	's	O	cafés
	-s	U	

melodie	-ën	A	melodieën
	-ï'n	I	

niveau	's	T	niveaus
	-s	S	

- Maak met de gekleurde letters de naam van een planeet.

De naam van de planeet is Uranus.

4 Ze zijn liever met velen

- Benoem de prent.
- Schrijf wat je ziet in het meervoud. Vergeet het lidwoord niet.

3.1

3.1

de moskeeën

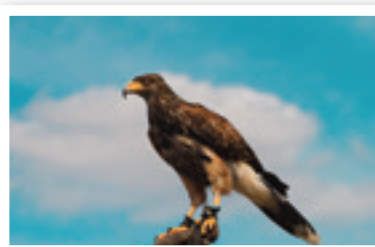
de podia

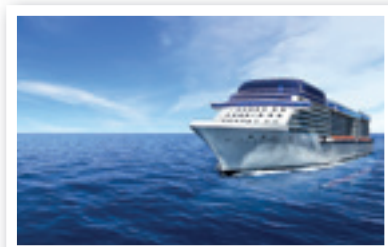
de musea/ de museums

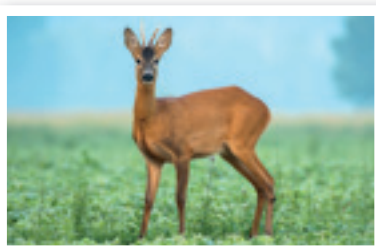
de trofeeën

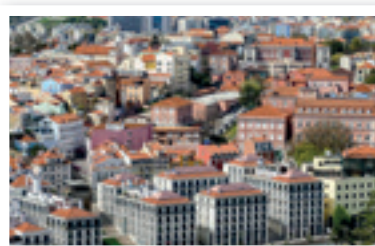
de haviken/ de vogels

de schepen

de reeën

de steden

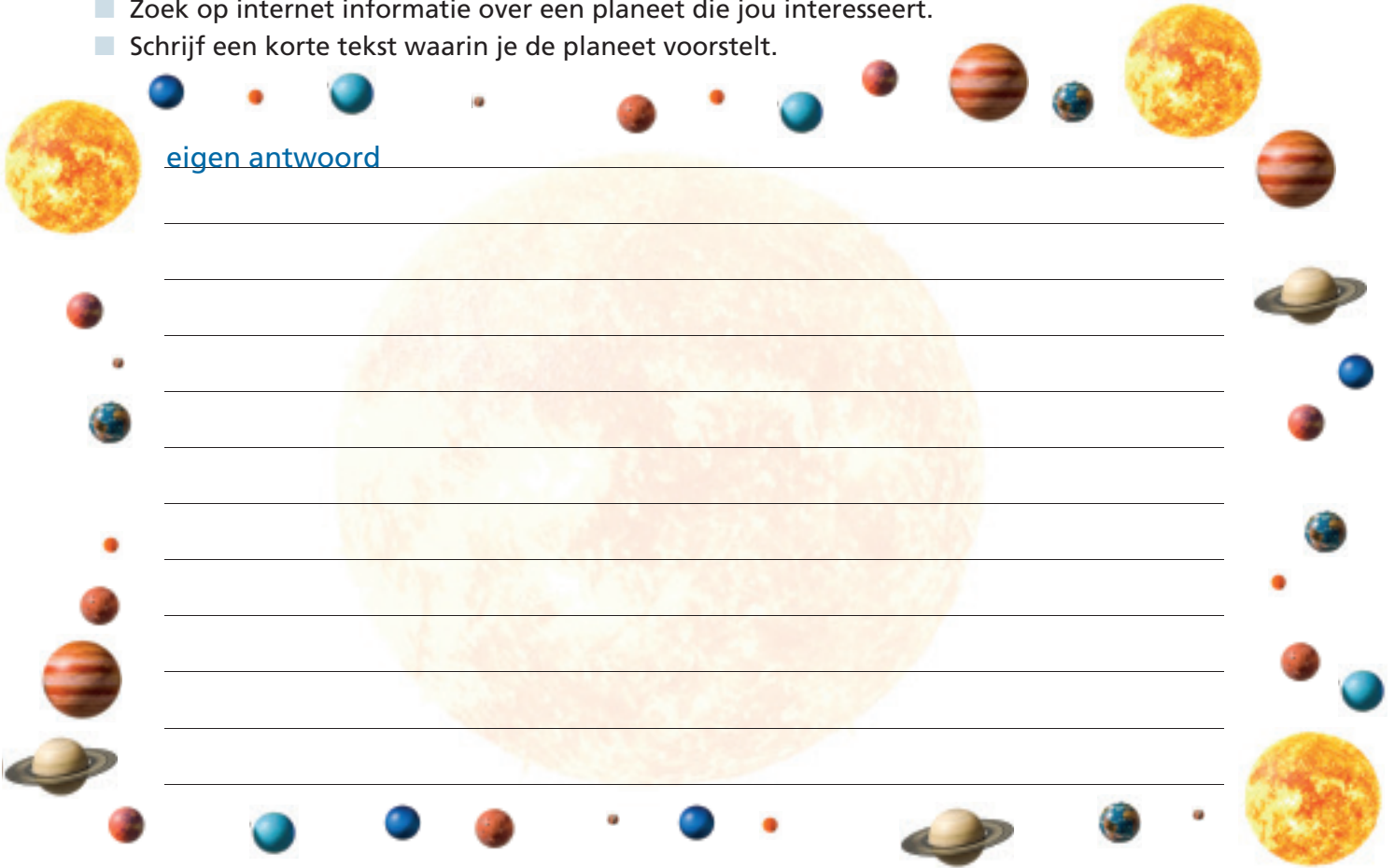

de puppy's

5

Is er leven op Pluto?

- Zoek op internet informatie over een planeet die jou interesseert.
- Schrijf een korte tekst waarin je de planeet voorstelt.

eigen antwoord

Flits!

- Luister goed.
- Schrijf de zinnen goed op.

In de musea worden veel foto's verspreid.

Een professor onderzoekt de bacteriën op Mars.

De wezens vliegen terug met hun ruimteschepen.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed. Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik herhaalde het schrijven van meervouden met apostrof en trema.
- Ik leerde meervouden van woorden op -um schrijven.

Les 1

1.1

- Lees de tekst.
- Kleur de woorden die een hoofdletter moeten krijgen.

11

mars, 12 maart 2019
het ziet ernaar uit dat er een grote verhuis op til is.
de bewoners van de planeet **m**ars moeten op zoek gaan naar een nieuwe woonplaats.
jupiter en **m**ercurius komen alleszins niet in aanmerking.
de plaatselijke volksvertegenwoordigers, **e**milio **m**oritus en **c**asper **p**luttonium, zetten alles op alles om nog voor de grote vakantie en geschikte locatie te vinden.
in de stad **w**olido zijn de inwoners alvast druk aan het inpakken.
meer nieuws volgt later.

Les 2

2.1

- In elke zin is een woord door elkaar geraakt.
- Schrijf het woord goed op.

De **ste-roemd-be** zanger van ons land treedt op in het Sportpaleis. beroemdste

Wij oefenen een **a-di-loog** voor Frans. dialog

Een **nieur-ge-in** bedenkt nieuwe producten. ingenieur

De les start altijd met een **men-ke-za-lij-ge** opdracht. gezamenlijke

De professor deed een geweldige **king-dek-ont**. ontdekking

Onze **me-ther-ter-mo** is kapot. thermometer

Die man wil **du-voort-rend** het woord nemen. voortdurend

De **ter-di-me-a** van een cirkel is gelijk aan twee keer de straal. diameter

Les 3

3.1

- Schrijf de woorden in het meervoud.
- Schrijf ze in het goede vak.

8

15

bureau – ruimteschip – hoofdstad – idee – etalage – autoradio –
hobby – podium – bacterie – melodie – café – agenda

meervouden op -s	meervouden met apostrof
bureaus _____	autoradio's _____
etalages _____	hobby's _____
cafés _____	agenda's _____

meervouden met trema	andere meervouden
ideeën _____	ruimteschepen _____
bacteriën _____	hoofdsteden _____
melodieën _____	podia _____

Speel je mee?

- Schrijf de kronkelwoorden goed op.

k i o
k i
e o u
p x u

ontdekking _____

r e v
n p
p r
o o

voortdurend _____

i o k
p e
m e

kampioen _____

i e
z s
s u
g i

enigszins _____

k e l
i u e
v a

haviken _____

i u e
r u b
e n b

aquarium _____

Meeroefeningen

Les 1

1.1

- Zoek op internet een tekst over ruimtevaart.
- Zoek woorden met een hoofdletter.
- Schrijf minstens twee woorden bij elke reeks.

11

eigennamen

eigen antwoord

aardrijkskundige namen

afleidingen van aardrijkskundige namen

Les 2

2.1

- Zet de letters in de goede volgorde.
- Begin met de gekleurde letter.
- Schrijf de woorden goed op.

a e i a s p l c

speciaal

s s e n n g z i i

enigszins

o g n n t i d k e k

ontdekking

a a a e i m t r l

materiaal

s t e h l e e o i r

theorieles

i d s r e l n u t i e

industrieel

n k e a n m e p o i

kampioenen

g z m n l k e a e i j

gezamenlijk

o o u e v r t d r n d

voortdurend

- Kies twee woorden uit.
- Schrijf met elk van die woorden een goede zin.

1 **eigen antwoord**

2

Les 3

3.1

- Gebruik het meervoud van de woorden in een goede zin.

epidemie   **epidemieën, zinnen zijn eigen antwoord**

---

ruimteschip   **ruimteschepen**

---

museum   **musea**

---

programma   **programma's**

Dit kan ik al!

- Ik kan meervouden met een apostrof of trema schrijven.
- Ik kan speciale meervouden schrijven.
- Ik kan meervouden van woorden op -um schrijven.

Deze les gaat over ...

1 Draai maar aan het rad

- Elk om de beurt mag een letter zeggen.
- Vul de letters op de goede plaats in.

U I T N O D I G I N G S B R I E F

Aan de slag!

2 Bekende astronauten schrijven zonder fouten

8

- Kleur bij elk woord de juiste meervoudsvorm.

15

zee	zeeën
	zeën

café	cafés
	café's

camera	cameras
	camera's

ruimteschip	ruimteschikken
	ruimteschepen

museum	museums
	musea

astronaut	astronauten
	astronauts

■ Lees de brief.

■ Noteer de gekleurde woorden in het meervoud.

Beste **collega** (**collega's** _____),

Zoals jullie al hebben vernomen, heb ik

een week (**weken** _____) geleden bijzonder bezoek

gekregen. Niemand minder dan onze Belgische ruimtevaarder Frank

De Winne heeft mijn **droom** (**dromen** _____) in vervulling

gebracht.

Samen vlogen we over **een stad** (meerdere **steden** _____)

naar Transinne, waar ik **een demonstratie** (**demonstraties** _____)

in een raketsimulator kreeg. Het was net alsof ik met

een ruimteschip (**ruimteschepen** _____) kon vliegen. Ik bezocht

ook **een museum** (**musea/museums** _____) over ruimtevaart.

Die fantastische dag is een mijlpaal in mijn leven.

Langs deze weg wil ik jullie dan ook graag uitnodigen voor

een hapje (**hapjes** _____) en

een drankje (**drankjes** _____) om samen met mij naar de

gemaakte **video** (**video's** _____)

en **foto** (**foto's** _____) te kijken. Ik wil jullie heel graag mijn

verhaal (**verhalen** _____) kunnen vertellen.

Dat moment zal volgende vrijdagavond plaatsvinden bij ons thuis.

Mogen we je ook verwachten?

Groeten,

Frank De Winne

Schoolstraat 6b

8340 Oostkerke

4 Bedankmail

- Schrijf uit naam van Frank De Winne een bedankmail aan de programmamakers.
- Gebruik zoveel mogelijk meervoudsvormen.

Verstuur Bijlage Lettertypen Kleuren Bewaar als concept

Aan: Je droomdag

Afzender: Frank De Winne

Onderwerp: Bedankt!

eigen antwoord

---

5 Astronauten werken samen

- Schrijf vijf zelfstandige naamwoorden uit de voorgaande lessen op.
- Dicteer ze aan een klasgenoot.
- Je klasgenoot schrijft het meervoud op.
- Bespreek samen de fouten.
- Draai de rollen om.

gekozen woorden	meervoudsvormen
eigen antwoord	eigen antwoord
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

Flits!

- Luister goed.
- Schrijf de zin op.

Frank vertelde over ufo's en planeten.

De astronaut ontwikkelt programma's voor ruimtevaarders.

Hij verduidelijkt zijn ideeën aan de geïnteresseerden.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik oefende verder het schrijven van meervouden met apostrof en trema.
- Ik oefende verder het schrijven van speciale meervouden.

Dit kan ik al!

- Ik kan leenwoorden uit het Engels en het Frans schrijven.

Deze les gaat over ...

1 In de krant

- Lees het artikel.
- Ga samen met je buur op zoek naar leenwoorden uit het Engels en het Frans.
- Kleur de leenwoorden uit het Engels **groen**.
- Kleur de leenwoorden uit het Frans **blauw**.

Eergisteren werd een vreemde ontdekking gedaan in Lemmer, een plaats in Nederland. Die locatie is bekend bij veel watersportliefhebbers en rijkelui. De ontdekking werd gedaan in het tarweveld achter het majestueuze vakantiecomplex Beachpark Royal: het vakantieoord voor mensen die graag een centje willen neertellen voor hun vakantie. In ruil daarvoor krijg je een luxueuze **bungalow** met een met marmer betegelde **douche** en een **toilet** uitgerust met de laatste technologische snufjes. Je krijgt een eigen kok toegewezen die voor jou een **diner** bereidt dat volledig aan je wensen voldoet.

Altijd staat er een **chauffeur** klaar, als je het park zou willen verlaten. Het domein wordt bewaakt door **bodyguards** die je aan hun **shirt** kunt herkennen. Voor enkele eurootjes meer kun je een kinderjuf inhuren die enkele uren komt **babysitten**.

Beachpark Royal is de favoriete bestemming van beroemdheden. Zelfs de Franse **premier** tref je hier soms aan.

Goed beveiligd, denk je ... Daar kan niets mislopen! Dan heb je het bij het verkeerde eind.

Eergisteren besloot een bekende sporter na een heerlijke **barbecue** nog een toertje te fietsen met zijn **mountainbike**. Toen hij langs de tarwevelden fietste, merkte hij twee grote cirkels op in het graan.

Merkwaardig genoeg zag hij in beide graancirkels de letter L staan.

Na onderzoek van de politie bleek dat de bekende zangeres Lala er iets mee te maken had.

Ze had graag een uniek panoramisch uitzicht, wanneer ze haar thee dronk en een stukje **cake** at. Ze werd vriendelijk verzocht om zich naar het **bureau** van de **manager** te begeven.

Aan de slag!

2 Verhuizende ufo's

- Zet de lettergrepen in de goede volgorde.
- Schrijf het woord goed op.
- Komt het leenwoord uit het Frans of uit het Engels? Omkring de juiste vlag.

nir-ve-sou	<u>souvenir</u>		
------------	-----------------	--	---

te-feuil-por-le	<u>portefeuille</u>		
ter-view-in	<u>interview</u>		
tain-bike-moun	<u>mountainbike</u>		
yo-nai-ma-se	<u>mayonaise</u>		
low-ga-bun	<u>bungalow</u>		
dail-me-le	<u>medaille</u>		
cue-be-bar	<u>barbecue</u>		

3 Wie is dat rare wezen?

De manager liet de bungalow van Lala controleren. Er werd een klein, vreemd wezen gevonden. Zoek jij mee naar zijn naam?

- Benoem de prenten.
- Noteer het Engelse of Franse leenwoord op de juiste plaats in het rooster.

7
g

9 c h o c o l a d e 7

2 o

1 c a d e a u

10 o

5 l

4 ↓

6 3 → b a r b e c u e

11

8 a c c u c h j

o r c h e e r

5 k e e p e r

a

t u n

4

a s

8

10 i n t e r v i e w

6 9

l 2

- Zet de letters uit de gekleurde vakjes juist achter elkaar.
- Schrijf de naam van het ruimtewezen op.

Plutonesiër _____

4 Codetaal

- Ontcijfer de code.
- Welke woorden kun je vinden?
- Schrijf ze in de tabel.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
19	20	21	22	23	24	25	26	1	2	3	4	5
N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

2 13 10 17	jury	21 26 1 8 11	chips
8 7 6 17	pony	14 19 21 21 1 6	vaccin
14 1 11 1 12 23	visite	23 12 19 25 23	etage
3 23 23 8 23 10	keeper	10 23 12 7 13 10	retour
21 19 3 23	cake	2 7 20	job

5 Waar woon jij?

- Noteer de ontbrekende letters in de woorden.
- Schrijf de woorden bij de juiste vlag.

Tip!

Leenwoorden uit het Latijn horen ook bij de Italiaanse vlag.

prima____   chequ__e   comput____er   interview____   spaghett____i
 week____end   vill____a   mac____aroni   car____avan   enqu____ête
 cour____eur   trai____ner

		
caravan	weekend	prima
enquête	trainer	spaghetti
cheque	interview	macaroni
coureur	computer	villa

Flits!

- Luister goed.
- Schrijf de zinnen goed op.

De beroemdste keeper kreeg een ideaal contract aangeboden.

De ambtenaar vergat zijn portefeuille in de apotheek.

Bij een heerlijke barbecue hoort alleszins zelfgemaakte mayonaise.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik herhaalde het schrijven van leenwoorden uit het Engels en het Frans.

Dit kan ik al!

- Ik kan persoonsvormen schrijven in de tegenwoordige tijd.
- Ik kan persoonsvormen schrijven in de verleden tijd.
- Ik kan voltooid deelwoorden schrijven.

Deze les gaat over ...

1 Kijk wat ik kan!

- Vul de tekstballonnen aan met dingen waar jij goed in bent.
- Je mag in elke tekstballon maar één woord invullen.

Ik kan eigen antwoord _____.

Ik kan _____.

Ik kan _____.

Ik kan _____.

Ik kan _____.

Aan de slag!

2 Stap voor stap, zo doe ik dat

5

- Noteer de stam.

9

- Onderstreep het onderwerp.

- Vul de gevraagde vorm van het werkwoord in.

infinitief

stam

drijven (t.t.)	<u>drijf</u> _____	Het schip <u>drijft</u> _____ op de oceaan.
dromen (v.t.)	<u>droom</u> _____	De zangeres <u>droomde</u> _____ over ruimtewezens.
landen (v.t.)	<u>land</u> _____	Het ruimteschip <u>landde</u> _____ in een tarweveld.
geloven (t.t.)	<u>geloof</u> _____	<u>Geloof</u> _____ <u>jij</u> dat ruimtewezens echt bestaan?
lezen (t.t.)	<u>lees</u> _____	<u>Leest</u> _____ <u>je kleine broer</u> veel boeken over ruimtevaart?
bestellen (v.t.)	<u>bestel</u> _____	De zangeres <u>bestelde</u> _____ een lekkere cocktail.
beleven (v.t.)	<u>beleef</u> _____	<u>Wij beleefden</u> _____ spannende avonturen.
branden (t.t.)	<u>brand</u> _____	Het licht <u>brandt</u> _____ nog in de klas.

3 Spelen met werkwoorden

5 Vul de gevraagde werkwoordsvorm in.

9 infinitief

- reizen (v.t.) Reisde _____ jij al een keer naar Azië?
- onthouden (t.t.) Waarom onthoud _____ jij die formule niet?
- verwachten (v.t.) De manager verwachtte _____ een antwoord van de zangeres.
- verkleeden (t.t.) De goochelaar verkleedt _____ zich niet zo graag.
- bevrijden (v.t.) Ik bevrijdde _____ gisteren een vogeltje uit het net.
- verbranden (v.t.) De kleuter verbrandde _____ zijn vingers aan de kachel.
- verplichten (t.t.) Mijn ouders verplichten _____ mij om een fietshelm te dragen.
- besteden (t.t.) Besteed _____ jij veel tijd aan je schoolwerk?
- verwoesten (v.t.) De orkaan verwoestte _____ het kustdorp.
- belanden (v.t.) Wij belandden _____ gisteren op de verkeerde trein.
- vinden (v.t.) De professor vond _____ een verklaring voor het fenomeen.
- racen (t.t.) De mountainbiker racet _____ met zijn fiets door het bos.

4 Aan jou de keuze!

- Kies een onderwerp en een werkwoord.
- Schrijf drie zinnen in de tegenwoordige tijd.
- Schrijf drie zinnen in de verleden tijd.
- Het mogen grappige zinnen zijn!

de ruimtewezens – de zangeres – de piloot – de manager – de commissaris – de professor – organiseren – ontdekken – landen – vertrekken – playbacken – beantwoorden

tegenwoordige tijd

- 1 eigen antwoord _____
_____
- 2 _____
_____
- 3 _____
_____

verleden tijd

1 eigen antwoord

2

3

5

Ben jij een goede reporter?

Je wilt wat meer te weten komen over het ruimtewezen in de kamer van zangeres Lala.

Je hebt een interview van haar afgenomen en schrijft er een krantenartikel over.

- Schrijf een kort krantenartikel.
- Gebruik persoonsvormen in de tegenwoordige en in de verleden tijd.

eigen antwoord

Flits!

- Luister goed.
- Schrijf de zinnen goed op.

De weerman waarschuwt voor hevige windstoten.

De juf feliciteerde mij met mijn uitzonderlijke prestatie.

De manager ontvluchtte het gebouw.

Het ruimtewezen bevindt zich nog in de kamer.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik herhaalde het schrijven van persoonsvormen in de tegenwoordige en in de verleden tijd.

Les 4

4.1

8

15

■ Benoem de afbeeldingen.

■ Schrijf bij elke afbeelding het meervoud met het bijbehorende lidwoord.

de kiwi's

de horloges

de piano's

de vaten

de ufo's

de lolly's

de perziken

de sleeën

de aquariums/de aquaria

5.1

- De woorden kleven aan elkaar.
- Zet een streepje tussen de woorden.
- Schrijf de woorden in het goede vak.

jeep chocolade trottoir interview barbecue computer cadeau portefeuille chauffeur jeans douche

	
<p>chocolade _____</p> <p>trottoir _____</p> <p>cadeau _____</p> <p>portefeuille _____</p> <p>chauffeur _____</p> <p>douche _____</p> <p>_____</p>	<p>jeep _____</p> <p>interview _____</p> <p>barbecue _____</p> <p>computer _____</p> <p>jeans _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

6.1

5
9

- Schrijf de stam.
- Vul de juiste vorm van het werkwoord in de zin in.

infinitief

stam

schilderen (v.t.)	<u>schilder</u>
vergaderen (t.t.)	<u>vergader</u>
rekenen (v.t.)	<u>reken</u>
betalen (t.t.)	<u>betaal</u>
verwachten (v.t.)	<u>verwacht</u>
beslissen (t.t.)	<u>beslis</u>
starten (v.t.)	<u>start</u>
houden (t.t.)	<u>houd</u>
inspecteren (t.t.)	<u>inspecteer</u>
verraden (v.t.)	<u>verraad</u>

De kunstenaar schilderde een mooi portret.

De directeur vergadert dagelijks.

De trainer rekende op mijn aanwezigheid.

Betaal jij zelf de kosten van jouw gsm?

Ik verwachtte veel meer van die voorstelling.

Dit jaar beslist mama waar we op vakantie gaan.

De wedstrijd startte met een minuut stilte.

Houdt je broer van luide muziek?

De piloot inspecteert zijn vliegtuig.

Mijn zus verraadde mijn verstopplaats.

Meeroefeningen

Les 4

4.1

- Zoek het goede woord.
- Begin met de gekleurde letter.
- Schrijf het meervoud van het woord op.

8

15

o f g l n m i a

flamingo's

i e e o m d l

melodieën

d d h s t o o a f

hoofdsteden

k h i v a

haviken

o e e f r t

trofeeën

c c a i e r t

actrices

p r i u i c h m s t e

ruimteschepen

a a y p j m

pyjama's

i e t a v o l

olievaten

Les 5

5.1

- Schrijf bij elke omschrijving het bijbehorende leenwoord uit het Engels of het Frans.
- Noteer ook het bijbehorende lidwoord.

Spijkerbroek

de jeansbroek

Stortbad

de douche

Fiets waarmee je op ruw terrein kunt fietsen

de mountainbike

Persoon die een bekend persoon beschermt

de bodyguard

Vragenlijst waarin je je mening kunt geven

de enquête

Saus gemaakt op basis van olie en azijn

de mayonaise

Eremetaal in goud, zilver of brons

de medaille

Bestuurder van een voertuig

de chauffeur

- Kies twee woorden uit.
- Schrijf met elk van die woorden een goede zin.

1 eigen antwoord

2

Les 6

6.1

- Gebruik elk van de werkwoorden in een goede zin.
- De tijd waarin je het werkwoord schrijft, staat tussen haakjes.

praten (v.t.)

praatte(n), zinnen zijn eigen antwoord

vermijden (t.t.)

vermijd, vermijdt, vermijden

onthouden (t.t.)

onthoud, onthoudt, onthouden

verbranden (v.t.)

verbrandde(n)

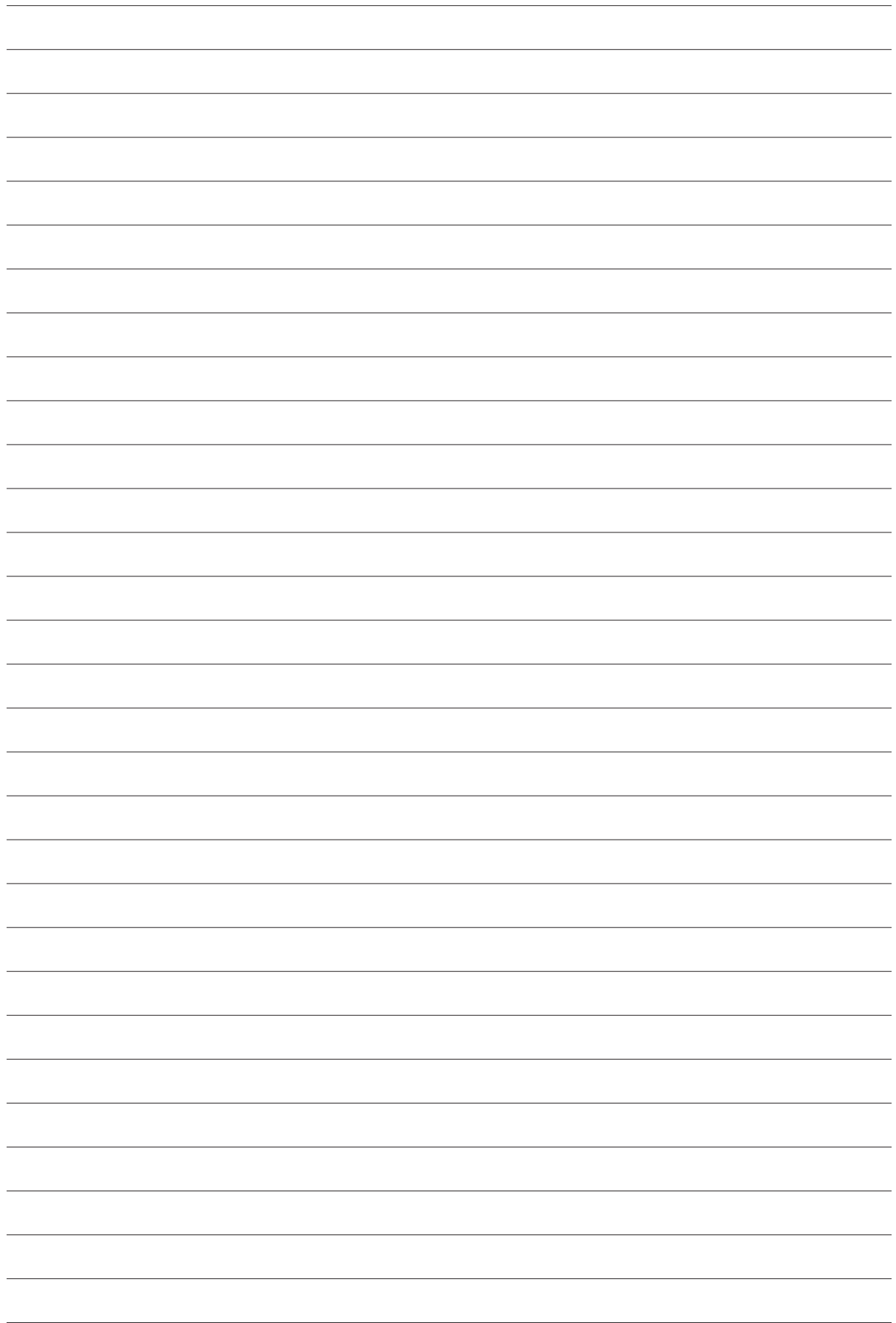
interesseren (t.t.)

interesseer, interesseert, interesseren

verwachten (v.t.)

verwachtte(n)

Inhoud

Thema 7 Hola! Djambo! Salaam!

Les 1 Eerlijk delen p. 4

Les 2 Kennismaken met Unicef p. 9

Les 3 Een medewerker aan het woord p. 12

Herhalingsles 1 Weeroefeningen p. 16

Herhalingsles 1 Meeroefeningen p. 18

Les 4 Op zoek naar hulpverleners p. 20

Les 5 Hulpverleners zijn harde werkers p. 25

Les 6 Nooit helemaal voltooid p. 29

Herhalingsles 2 Weeroefeningen p. 32

Herhalingsles 2 Meeroefeningen p. 34

Thema 8 Ruimteraadsels

Les 1 We gaan naar de ruimte! p. 38

Les 2 De grote verhuis door de ruimte p. 42

Les 3 Ufo's en andere specimens p. 46

Herhalingsles 1 Weeroefeningen p. 50

Herhalingsles 1 Meeroefeningen p. 52

Les 4 Bibberende knieën voor een BA p. 54

Les 5 Mystérieuze cirkels p. 58

Les 6 Nog niet klaar met werken p. 63

Herhalingsles 2 Weeroefeningen p. 67

Herhalingsles 2 Meeroefeningen p. 70

Ann Dauw

ISBN 978-90-301-5888-2

9 789030 158882